

Uchwała z dnia 12 maja 2005 r., III CZP 19/05

Sędzia SN Stanisław Dąbrowski (przewodniczący, sprawozdawca)

Sędzia SN Antoni Górski

Sędzia SN Barbara Myszka

Sąd Najwyższy w sprawie ze skargi wykonawcy Wojciecha P., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą "P.-S.", Zakład Usług Specjalistycznych w W. przeciwko zamawiającemu Gminie W. – Zarządowi Zieleni Miejskiej w W. od postanowienia zespołu arbitrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. po rozstrzygnięciu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu jawnym w dniu 12 maja 2005 r., przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Iwony Kaszczyszyn, zagadnienia prawnego przedstawionego przez Sąd Okręgowy we Wrocławiu postanowieniem z dnia 23 grudnia 2004 r.:

„Jakiej opłacie sądowej podlega skarga na postanowienie Zespołu Arbitrów w sprawach o zamówienia publiczne, w szczególności, czy pobiera się od takiej skargi wpis stały w kwocie 3000 zł zgodnie z § 18 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 155, poz. 753 ze zm.), czy też należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące opłat od zażalenia tj. 1/5 wpisu stosunkowego (§ 9 ust. 5 powołanego rozporządzenia)?”

podjął uchwałę:

Od skargi na postanowienie zespołu arbitrów w sprawach o zamówienie publiczne pobiera się piątą część wpisu stosunkowego.

Uzasadnienie

Zespół arbitrów postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2004 r. odrzucił odwołanie Wojciecha P. od oddalenia przez zamawiającego Gminę W. – Zarząd Zieleni Miejskiej protestu z dnia 16 lipca 2004 r.

Rozpoznając skargę Wojciecha P. na to postanowienie, wniesioną na podstawie art. 194 ust. 1 i art. 195 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. –

Prawo zamówień publicznych (Dz.U. Nr 19, poz. 177 ze zm.), Sąd Okręgowy we Wrocławiu przedstawił Sądowi Najwyższemu do rozstrzygnięcia przytoczone na wstępie zagadnienie prawne. Sąd Okręgowy powziął wątpliwości dlatego, że § 18 ust. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1996 r. w sprawie określenia wysokości wpisów sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 155, poz. 753 ze zm.) przewiduje jedynie opłatę sądową od skargi wnoszonej od wyroku zespołu arbitrów, stanowiąc, że podlega ona wpisowi stałemu w kwocie 3000 zł, brak natomiast regulacji dotyczącej opłaty sądowej, której ma podlegać skarga wnoszona od postanowienia zespołu arbitrów.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst: Dz.U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm. – dalej: "u.k.s.c.") wymienia enumeratywnie przypadki, w których nie zachodzi obowiązek uiszczania opłat od pism zawierających wnioski o podjęcie czynności przez sąd (art. 8-10, 16 ust. 4, art. 19 i 23). Wynika z tego, że regułą ustawową jest, iż wszystkie pisma, które wymagają podjęcia czynności przez sąd, podlegają opłacie. Żaden przepis ustawy nie zwalnia od opłaty skargi na postanowienie zespołu arbitrów w sprawach o zamówienie publiczne. Brak także ustawowego upoważnienia dla Ministra Sprawiedliwości do zwolnienia takiej skargi od opłat.

Ogólne upoważnienie do wydania rozporządzenia wykonawczego przez Ministra Sprawiedliwości, zawarte w art. 37 u.k.s.c., przyznaje mu kompetencję do określania wysokości wpisów w poszczególnych rodzajach spraw, ale nie pozwala mu na zwalnianie od wpisów. Braku określenia wysokości wpisu od skargi na postanowienie zespołu arbitrów w przepisach rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości, wydanego na podstawie art. 37 u.k.s.c., nie można zatem interpretować jako zwolnienia tego środka odwoławczego od opłaty sądowej.

Lukę istniejącą w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości w sprawie określania wysokości wpisów w sprawach cywilnych trzeba wypełnić w drodze wykładni. Można przyjąć, że skarga na postanowienie powinna podlegać takiej samej opłacie jak skarga od wyroku zespołu arbitrów, tj. określonego w § 18 ust. 5 rozporządzenia wpisowi stałemu w kwocie 3000 zł. Sąd Okręgowy w uzasadnieniu przedstawionego zagadnienia prawnego zwrócił uwagę, że rozwiązanie to może budzić zastrzeżenia, gdyż środek odwoławczy od orzeczenia o charakterze formalnym, który mają postanowienia zespołu arbitrów, podlegałby takiej samej

opłacie jak skarga od rozstrzygnięcia merytorycznego. Tymczasem jest regułą, że postanowienia formalne, nawet kończące postępowanie, podlegają opłacie niższej, w wysokości 1/5 wpisu.

Przeciwko omawianemu rozwiązaniu przemawia także inny argument. Ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych przyjmuje w art. 29 zasadę, że wpisy są stosunkowe. Luka w rozporządzeniu wykonawczym nie powinna być usuwana przez kreowanie wyjątku od ustawowej zasady, dlatego należy uznać, że opłata od skargi na postanowienie zespołu arbitrów ma charakter wpisu stosunkowego.

Stosownie do § 9 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia, od zażalenia pobiera się piątą część wpisu. Skarga na postanowienie zespołu arbitrów nie jest ani zażaleniem, ani apelacją w rozumieniu przepisów kodeksu postępowania cywilnego, jednakże swoim charakterem bardziej zbliżona jest do zażalenia niż do apelacji. Biorąc to pod uwagę i zasadę stosunkowości wpisu, wynikającą z art. 29 u.k.s.c., należy przyjąć, że od skargi na postanowienie zespołu arbitrów w sprawach o zamówienie publiczne pobiera się piątą część wpisu stosunkowego.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c. rozstrzygnął przedstawione zagadnienie prawne, jak w uchwale.